

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การประเมินศักยภาพของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา จังหวัดสงขลา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินศักยภาพของผู้บริหารกิจการในด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร และด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ คือ การบริหารองค์กร/กลุ่ม การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารการตลาด และการบริหารการผลิต เพื่อจะได้ทราบศักยภาพของผู้บริหาร ทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับใด และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ รวมถึงเปรียบเทียบศักยภาพของผู้บริหารกิจการที่อยู่ในกลุ่มดีเด่นลำดับที่ 1-20 กับผู้บริหารกิจการที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไป ดังนั้นเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ จึงใช้ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้บริหารกิจการจากกลุ่มที่มีการรวมกลุ่มชัดเจนในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสงขลา โดยแบ่งประเภทตามเกณฑ์ของสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและพืชผล กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชผลเกษตร กลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมและการแปรรูป ซึ่งมีกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 164 กลุ่ม โดยทำการเก็บรวบรวมด้วยการสำมะโน (census) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย แล้วนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ Contingency Coefficient, Lambda และค่า Gamma ซึ่งแสดงระดับความสัมพันธ์ และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Compare Mean) โดยได้สรุปผลดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการประเมินศักยภาพของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้แยกสรุปผลการศึกษาออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับกิจการ

ส่วนที่ 2 ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารกิจการ

ส่วนที่ 3 ศักยภาพของผู้บริหารกิจการ 2 ด้าน คือ ด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารกิจการ และด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ

ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบศักยภาพของผู้บริหารกิจการที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1 – 20 กับ ผู้บริหารในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไป

ส่วนที่ 6 ปัญหา/อุปสรรค ในการดำเนินงานของกิจการ รวมถึง ความคิดเห็น

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับกิจการ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกิจการที่ผลิตสินค้าประเภท ผลิตภัณฑ์อาหารและการแปรรูปพืชผล รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมและการแปรรูป และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและพืชผล รูปแบบการจัดตั้งกิจการส่วนใหญ่เป็นลักษณะของกลุ่มอาชีพมีระยะเวลาในการดำเนินกิจการระหว่าง 2-4 ปี และแหล่งเงินทุนของ กิจการส่วนใหญ่ คือ ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล และเงินส่วนตัว รองลงมา คือ ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล และเงินส่วนตัวทั้งหมด เงินกองทุนหมู่บ้าน เงินกู้จากแหล่งอื่น ได้แก่ เงินกู้ยืมจากอบต. และมีแหล่งวัตถุดิบในการผลิตสินค้าส่วนใหญ่เป็นแหล่งวัตถุดิบภายในท้องถิ่น และรองลงมา คือ แหล่งวัตถุดิบจากภายในและภายนอกท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารกิจการ

ผู้บริหารกิจการส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง และดำรงตำแหน่งเป็นประธานกลุ่ม/ผู้นำกลุ่ม รองลงมา คือ เจ้าของ และ อื่น ๆ เช่น เลขานุการกลุ่ม ผู้ก่อตั้งกิจการ และ ผู้จัดการ ซึ่ง ส่วนใหญ่ผู้บริหารกิจการมีอายุในช่วง 41-50 ปี รองลงมา คือ อายุในช่วง 51-60 และนับถือศาสนาพุทธ มีสถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 5,000 บาท มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมีประสบการณ์ในการบริหารงานระหว่าง 1-4 ปี และรองลงมา คือ มากกว่า 4 ปี มีอาชีพหลัก คือ เกษตรกรและผ่านการอบรมจากหน่วยงานรัฐ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้บริหารกิจการได้ผ่านการฝึกอบรม โดยเรื่องที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร

ส่วนที่ 3 ศักยภาพผู้บริหารกิจการ

การประเมินศักยภาพผู้บริหารกิจการ ซึ่งใช้รูปแบบการประเมินแบบ Graphic Rating Scale มาเป็นเครื่องมือในการประเมินศักยภาพของผู้บริหาร มีปัจจัยที่ใช้เป็นองค์ประกอบ 2 ด้าน

คือ 1. การประเมินด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร 2. การประเมินด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ
ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

3.1 ด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารกิจการ

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน
จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีศักยภาพในด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง โดยมีลำดับ
ศักยภาพแยกตามปัจจัยในการประเมินดังนี้ ด้านความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ
ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความกระตือรือร้น ความเชื่อถือไว้วางใจ/ความเอาใจใส่ในเรื่องงาน
คุณลักษณะอื่นๆ การประสานงานและการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ด้านความเป็นผู้นำ การประพฤติ
ตามระเบียบวินัย การปรับตัว การรู้จักค้นคว้า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสื่อข้อความ และการ
พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา

3.2 ด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ

ผลการประเมินศักยภาพผู้บริหารกิจการด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติซึ่งประกอบ
ด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร องค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารการ
เงิน ด้านการบริหารการบัญชี ด้านการบริหารการตลาด ด้านการบริหารการผลิต ปรากฏผลการ
ศึกษาดังนี้

3.2.1 ด้านการบริหาร องค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน
จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีศักยภาพในด้านด้านองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ใน
ระดับปานกลาง ซึ่งมีปัจจัยดังต่อไปนี้ การสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชาและสมาชิกในกลุ่ม การจัด
การการลาออกของสมาชิกกลุ่ม การสร้างขวัญกำลังใจและสิ่งจูงใจให้กับสมาชิกในกลุ่ม สมาชิกใน
กลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงาน การแบ่งงานให้สมาชิกด้านบัญชี/การเงิน การกำหนดขั้นตอน
การ คัดเลือกด้วยการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิก/กลุ่มเพื่อนร่วมงาน การแบ่งงานให้สมาชิกด้าน
การตลาด การแบ่งงานให้สมาชิกด้านการบริหารทั่วไป การแบ่งงานให้สมาชิกด้านบริหาร
ทรัพยากรมนุษย์ การจัดฝึกอบรมให้สมาชิก

รองลงมาอยู่ในระดับสูง คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของกิจการของ
สมาชิก การจ่ายค่าตอบแทนอย่างยุติธรรม การปรึกษาหารือกันในกลุ่มในการทำแผนและ
ดำเนินงานของกิจการ การแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ชัดเจนในกิจกรรมต่างๆ ของกิจการ การแบ่ง
งานให้สมาชิกด้านการผลิต

และด้านการจัดสวัสดิการด้านอาหาร ด้านการจัดสวัสดิการด้านอื่นๆ การจัดสวัสดิการด้านรถรับส่ง มีศักยภาพในระดับต่ำ

3.2.2 ด้านการบริหารการเงิน

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีศักยภาพในด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีปัจจัยดังต่อไปนี้ การจัดทำระบบการรับรายได้ การบริหารเงินทุนหมุนเวียน การจ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิกสมาชิกเสมอ การจัดสรรเงินเพื่อการลงทุนใหม่ การแสวงหาแหล่งเงินทุน จัดระบบในการควบคุมทางการเงิน การบริหารเงินสดจากการดำเนินงาน การวางแผนทางการเงิน จัดระบบในการตรวจสอบและติดตามทางการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน การจัดทำระบบการติดตามหนี้

รองลงมาคือมีศักยภาพในระดับสูง คือ วิเคราะห์สถานะทางการเงินก่อนการตัดสินใจลงทุน การจัดทำระบบการรับรายจ่าย

3.2.3 ด้านการบริหารการบัญชี

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีศักยภาพในด้านการบริหารการบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีปัจจัยดังต่อไปนี้ การติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายทุกระยะ การวิเคราะห์และได้ควบคุมการใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน การจัดทำแผนงบประมาณการใช้จ่ายในกิจการ การจัดทำระบบบัญชีภาษีอากร การจัดทำระบบข้อมูลการลงบัญชีสำหรับกิจการ การจัดทำงบกำไร-ขาดทุน การนำข้อมูลทางบัญชีมาพิจารณาประกอบการ การจัดทำการควบคุมระบบบัญชี การกำหนดและควบคุมการใช้จ่ายเงินเชื่อจากเจ้าหนี้ การจัดทำงบกระแสเงินสด และการจัดทำงบดุล

3.2.4 ด้านการบริหารการตลาด

จากผลการศึกษา ผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีศักยภาพในด้านการบริหารการตลาด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีปัจจัยดังต่อไปนี้ การเสาะแสวงหาลูกค้าใหม่ การวิเคราะห์สภาพการตลาดสมาชิกเสมอ การจัดทำแผนการขายไว้ล่วงหน้า การหาช่องทางตลาดใหม่ๆ การวิเคราะห์สภาพการแข่งขันของตลาด การจัดทำกลยุทธ์ส่งเสริมการขาย การจัดระบบข้อมูลทางการตลาด การขายผลิตภัณฑ์ผ่านคนกลาง จัดทำอัตราค่าเพิ่มของยอดขายทุกๆ ปี การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการขาย

รองลงมาที่มีศักยภาพในระดับสูง คือ การกำหนดราคาผลิตภัณฑ์เป็นที่พอใจของลูกค้า และการปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ และการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าเดิม และการโฆษณาผลิตภัณฑ์ทางสื่อ มีศักยภาพในระดับต่ำ

3.2.5 ด้านการบริหารการผลิต

จากผลการศึกษา ผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีศักยภาพในด้านการบริหารการผลิตอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีปัจจัยดังต่อไปนี้ การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การจัดหาวัตถุดิบได้เพียงพอ การผลิตสินค้าทันตามเวลาส่งมอบ การปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อให้มีประสิทธิภาพ การควบคุมเพื่อประหยัดต้นทุนการผลิต การวางแผนการผลิต การปรับปรุงรูปแบบผลิตภัณฑ์สินค้าอย่างสม่ำเสมอ

รองลงมามีศักยภาพในระดับปานกลาง คือ การเสริมประสิทธิภาพของแรงงานในการผลิต การค้นคว้าวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ การจัดการในการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า และการจัดหาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยในการผลิต

3.2.6 สรุปศักยภาพของผู้บริหารกิจการ

จากผลการศึกษา พบว่า ศักยภาพของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา ซึ่งพิจารณาจาก 2 ด้าน คือ ด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร และด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ในภาพรวมผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา มีศักยภาพในระดับปานกลาง

หากพิจารณาจากปัจจัยการประเมินแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 72.6 รองลงมาคือ มีศักยภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.4 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65.9 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.35 โดยผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพในด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางนั้น พิจารณาจากปัจจัยการประเมินแต่ละด้านตามลำดับศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ดังนี้

2.1. ด้านการบริหารการผลิต ของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมาคือ มี

ศักยภาพระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.3 และมีศักยภาพในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 0.6 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74

2.2. ด้านองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 63.4 รองลงมาคือ มีศักยภาพในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 32.3 และศักยภาพในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 3.7 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32

2.3. ด้านการบริหารการตลาด ของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ มีศักยภาพในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 26.2 และมีศักยภาพในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 12.8 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

2.4. ด้านการบริหารการเงิน ของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมาคือ มีศักยภาพในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 40.9 และมีศักยภาพในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 6.7 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

2.5. ด้านการบริหารการบัญชี ของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาคือ มีศักยภาพในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 22.0 และมีศักยภาพในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 19.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่า Contingency Coefficient ,Gamma และค่า Lambda ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านบุคลิกลักษณะและด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปรากฏผลดังนี้

4.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับศักยภาพของผู้บริหารในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร พบว่า

เพศ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรทั้งเพศชาย และเพศหญิง ส่วนใหญ่มี ศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 63.0 และ 63.6 ตามลำดับ ในส่วนของศักยภาพของผู้บริหารในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านบุคลิกลักษณะของผู้ บริหาร เพศชายและเพศหญิงมีศักยภาพที่ใกล้เคียงกัน และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.019

อายุ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะ ของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง และกลุ่มประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 31-40 ปี มีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะ ของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.0 และกลุ่มที่มีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้ บริหาร รองลงมาคือ 41- 50 ปี ,21-30 ปี, 61 ปีขึ้นไป, 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.7 , 71.4 , 68.2 , 66.7 ตามลำดับ และมีแนวโน้มจะมีศักยภาพลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างอายุกับศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ -0.123

รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้าน บุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง และกลุ่มประชากรที่มีรายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาท ต่อเดือน มีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.7 และเมื่อ ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้กับศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะ พบว่า มีความสัมพันธ์ใน ระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.141

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้าน บุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง และกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมี ศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงที่สุด และมีแนวโน้มที่มีศักยภาพที่อยู่ใน ระดับสูงขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาที่มากขึ้น และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.280

ประสบการณ์ในการบริหาร จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มี ประสบการณ์ในการบริหารจะมีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง และหากมี ประสบการณ์ในการบริหารมากขึ้น จะมีแนวโน้มที่จะมีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารสูง ขึ้น และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการบริหารกับศักยภาพด้าน บุคลิกลักษณะของผู้บริหาร พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.258

ประสพการณ์ในการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มี
จะมีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง แต่กลุ่มประชากรที่มีประสพการณ์ใน
การฝึกอบรมจะมีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับที่สูงกว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มี
ประสพการณ์ในการฝึกอบรม และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างประสพการณ์ในการฝึกอบรม
กับศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Contingency
Coefficient เท่ากับ 0.118

ประเภทของผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นจะมี
ศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงกว่าผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทั่วไป
คิดเป็นร้อยละ 100.0 และ 68.8 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของผู้
บริหารกับศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Lambda
เท่ากับ 0.000

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับศักยภาพ ของผู้บริหารด้านการบริหารองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหาร
กับระดับศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า
เพศ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรทั้งเพศชาย และเพศหญิง ส่วนใหญ่มี
ศักยภาพด้านการบริหารองค์กร/กลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็น
ร้อยละ 63.0 และ 63.6 ตามลำดับ เพศชาย และเพศหญิงมีศักยภาพด้านการบริหารองค์กร/กลุ่ม และ
การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ไม่แตกต่างกันและเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับศักย
ภาพของผู้บริหารด้านการบริหารองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า แทบจะไม่มี
ความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.005

อายุ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ มีศักยภาพด้านการบริหาร
องค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีอายุ
ตั้งแต่ 31-40 ปี มีศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ใน
ระดับสูงที่สุด และมีแนวโน้มที่มีศักยภาพที่ลดลงเมื่อมีอายุที่เพิ่มมากขึ้น ตั้งแต่ช่วงอายุ 41- 50 ปี
และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุ และศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัด
การทรัพยากรมนุษย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ -0.094

รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพด้านการ
บริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับปานกลางและกลุ่มประชากรที่มี

รายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาทต่อเดือนมีศักยภาพด้านการบริหารองค์กร และกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.7 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.100

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับสูงสุด และมีแนวโน้มที่มีศักยภาพที่อยู่ในระดับสูงขึ้นไป เมื่อมีระดับการศึกษาที่มากขึ้น และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.211

ประสบการณ์ในการบริหาร จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.2 มีศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์และกลุ่มสูงที่สุด และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการบริหารกับศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.088

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 34.5 แต่กลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจะมีศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการฝึกอบรม กับศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.343

ประเภทของผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นจะมีศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับสูงกว่าผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 85.0 และ 25.0 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพด้านการบริหารองค์กรและกลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Lambda เท่ากับ 0.175

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับ

ศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารการเงิน

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารการเงิน พบว่า

เพศ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร เพศชาย และเพศหญิง มีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.5 และ 41.5 และเพศหญิงมีศักยภาพด้านการบริหารการเงินที่สูงกว่า เพศชาย และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับศักยภาพด้านการบริหารการเงิน พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.069

อายุ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ มีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีอายุระหว่าง 31- 40 ปี มีศักยภาพด้านการบริหารการเงินสูงสุด แต่มีแนวโน้มที่มีศักยภาพที่ลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับศักยภาพด้านการบริหารการเงิน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ - 0.189

รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีรายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาทต่อเดือนมีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับสูงที่สุด และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับศักยภาพด้านการบริหารการเงิน พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.019

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีระดับการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาจะมีศักยภาพที่อยู่ในระดับสูงที่สุด และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับศักยภาพด้านการบริหารการเงิน พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.319

ประสบการณ์ในการบริหาร จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่ำกว่า 1 ปี มีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการบริหารกับศักยภาพด้านการบริหารการเงิน พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.145

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจะมีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.8 แต่กลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจะมีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการฝึกอบรมกับศักยภาพด้านการบริหารการเงิน พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.181

ประเภทของผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นจะมีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับสูง และผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทั่วไปมีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับปานกลาง และผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นจะมีศักยภาพด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับสูงกว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทั่วไป และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพด้านการบริหารการเงิน พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์ กัน ซึ่งมีค่า Lambda เท่ากับ 0.041

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารการบัญชี

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารการบัญชี พบว่า

เพศ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรเพศชายมีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.0 และเพศหญิง มีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชีอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 72.0 และเพศหญิงมีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชีที่สูงกว่าเพศชาย และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.141

อายุ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ มีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง และประชากรที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปีจะมีศักยภาพสูงสุด และมีแนวโน้มที่มีศักยภาพที่ลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ - 0.296

รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีรายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาทต่อเดือนมีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชีอยู่ในระดับสูงที่สุด และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง

รายได้ กับศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.097

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีระดับการศึกษาในปริญญาตรีจะมีศักยภาพที่อยู่ในระดับสูงสุด และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.173

ประสบการณ์ในการบริหาร จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่ำกว่า 1 ปี มีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี อยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.0 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการบริหาร กับศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ - 0.041

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจะมีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.7 และกลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจะมีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชีอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการฝึกอบรมกับศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.106

ประเภทของผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นจะมีศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี อยู่ในระดับสูงกว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 40.0 และ 16.7 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพด้านการบริหารการบัญชี พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ กัน ซึ่งมีค่า Lambda เท่ากับ 0.000

4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับ

ศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารการตลาด

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารการตลาด พบว่า

เพศ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ เพศชาย และเพศหญิง มีศักยภาพด้านการบริหารการตลาด อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.4 และ 58.5 ตามลำดับ และเพศหญิงมีศักยภาพด้านการบริหารการตลาด ที่สูงกว่า เพศชาย และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์

ระหว่างเพศกับศักยภาพด้านการบริหารการตลาด พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.082

อายุ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ มีศักยภาพด้านการบริหารการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง และประชากรที่มีอายุระหว่าง 31- 40 มีศักยภาพสูงสุด และมีแนวโน้มที่มีศักยภาพที่ลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับศักยภาพด้านการบริหารการตลาด พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ -0.184

รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพด้านการบริหารการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีรายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาทต่อเดือนมีศักยภาพด้านการบริหารการตลาดอยู่ในระดับสูงที่สุด และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ กับศักยภาพด้านการบริหารการตลาด พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.084

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีระดับการศึกษาอาชีวศึกษาและอนุปริญญาจะมีศักยภาพที่อยู่ในระดับสูง และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับศักยภาพด้านการบริหารการตลาด พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.017

ประสบการณ์ในการบริหาร จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 1-4 ปี มีศักยภาพด้านการบริหารการตลาดอยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.6 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการบริหารกับศักยภาพด้านการบริหารการตลาด พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.235

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านการบริหารการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง แต่กลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจะมีศักยภาพด้านการบริหารการตลาด อยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 28.9 และ 9.1 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการฝึกอบรมกับศักยภาพด้านการบริหารการตลาด พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.154

ประเภทของผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นจะมีศักยภาพด้านการบริหารการตลาดอยู่ในระดับสูงกว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทั่วไป คิดเป็น

ร้อยละ 50.0 และ 22.9 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของผู้บริหารกับ ศักยภาพด้านการบริหารการตลาด พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Lambda เท่ากับ 0.000

4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับ

ศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารการผลิต

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหาร กับระดับศักยภาพของผู้บริหารด้านการบริหารการผลิต พบว่า

เพศ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร เพศชายและเพศหญิง มีศักยภาพด้านการบริหารการผลิต อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 54.2 ตามลำดับ และเพศหญิงมี ศักยภาพด้านการบริหารการผลิตที่สูงกว่าเพศชาย และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ ศักยภาพด้านการบริหารการผลิต พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.065

อายุ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ มีศักยภาพด้านการบริหาร การผลิตอยู่ในระดับสูง และมีแนวโน้มที่มีศักยภาพที่ลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น และเมื่อทดสอบความ สัมพันธ์ระหว่างอายุกับศักยภาพด้านการบริหารการผลิต พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ -0.038

รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพด้านการ บริหารการผลิต อยู่ในระดับสูง และกลุ่มประชากรที่มีรายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาทต่อเดือนมี ศักยภาพด้านการบริหารการผลิต อยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.6 และเมื่อทดสอบความ สัมพันธ์ระหว่างรายได้ กับศักยภาพด้านการบริหารการผลิต พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับ ต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ -0.165

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพด้าน การบริหารการผลิตอยู่ในระดับสูง และกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีศักยภาพที่ อยู่ในระดับสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 69.2 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับ ศักยภาพด้านการบริหารการผลิต พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.118

ประสบการณ์ในการบริหาร จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มี ประสบการณ์ในการบริหารมีศักยภาพด้านการบริหารการผลิตอยู่ในระดับสูง และกลุ่มที่มี ประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 4 ปี มีศักยภาพด้านการบริหารการผลิตอยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.4 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการบริหารกับศักยภาพ ด้านการบริหารการผลิต พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.037

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจะมีศักยภาพด้านการบริหารการผลิต อยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 56.3 และ 31.8 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการฝึกอบรมกับศักยภาพด้านการบริหารการผลิต พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.243

ประเภทของผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีผลสัมฤทธิ์ดีเด่นจะมีศักยภาพด้านการบริหารการผลิตอยู่ในระดับสูงกว่า ผู้บริหารที่มีผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 90.0 และ 47.9 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพด้านการบริหารการผลิต พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์ กัน ซึ่งมีค่า Lambda เท่ากับ 0.052

4.7 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับศักยภาพของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหารกับระดับศักยภาพของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พบว่า

เพศ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร เพศชาย มีศักยภาพของผู้บริหารกิจการอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60.9 และเพศหญิงมีศักยภาพของผู้บริหารกิจการอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 61.0 และเพศชายมีศักยภาพของผู้บริหารกิจการที่สูงกว่าเพศหญิง และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิงกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.100

อายุ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ มีศักยภาพของผู้บริหารกิจการ อยู่ในระดับปานกลาง และมีแนวโน้มที่มีศักยภาพที่ลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ -0.071

รายได้ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพของผู้บริหารกิจการ อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีรายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาทต่อเดือนมีศักยภาพของผู้บริหารกิจการ อยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.8 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.125

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีศักยภาพของผู้บริหารกิจการอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอนุปริญญาจะมีศักยภาพที่อยู่ในระดับสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.125

ประสบการณ์ในการบริหาร จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการบริหาร มีศักยภาพของผู้บริหารกิจการ อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 4 ปี มีศักยภาพของผู้บริหารกิจการ อยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.1 และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการบริหารกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Gamma เท่ากับ 0.196

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจะมีศักยภาพของผู้บริหารกิจการอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 38.0 และ 27.3 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการฝึกอบรมกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งมีค่า Contingency Coefficient เท่ากับ 0.176

ประเภทของผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นจะมีศักยภาพของผู้บริหารกิจการอยู่ในระดับสูงกว่าผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 70.0 และ 31.9 ตามลำดับ และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของผู้บริหารกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ พบว่า แทบจะไม่มีความสัมพันธ์ กัน ซึ่งมีค่า Lambda เท่ากับ 0.095

ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบศักยภาพของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับ คัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ลำดับที่ 1 – 20 กับ ผู้บริหารที่มีผลิตภัณฑ์ในกลุ่มทั่วไป

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ลำดับที่ 1 – 20 กับ ผู้บริหารในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไปในศักยภาพทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านบุคลิกลักษณะ และด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Compare Mean) หากแยกพิจารณาเปรียบเทียบในแต่ละด้าน ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับศักยภาพทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านบุคลิกลักษณะ และด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

5.1 ด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร

จากผลการเปรียบเทียบศักยภาพในด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร ของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1 – 20 กับผู้บริหารในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไป พบว่า มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และศักยภาพอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 แต่มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่า (mean different = 0.39) และมีศักยภาพในด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารที่สูงกว่า

5.2 ด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ

ผลการศึกษเปรียบเทียบศักยภาพของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ลำดับที่ 1 – 20 กับ ผู้บริหารในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไปในศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชี ด้านการบริหารการตลาด ด้านการบริหารการผลิต ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

5.2.1 ด้านการบริหารองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์

จากผลการเปรียบเทียบศักยภาพในด้านการบริหารองค์กร/กลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1 – 20 กับผู้บริหารในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไป หากพิจารณาในภาพรวม จากทุกปัจจัยมีศักยภาพอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่า (mean different = 0.53)

5.2.2 ด้านการบริหารการเงิน

จากผลการเปรียบเทียบศักยภาพในด้านการบริหารการเงินของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1 – 20 กับผู้บริหารในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไป หากพิจารณาในภาพรวมของแต่ละปัจจัยมีศักยภาพอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่า (mean different = 0.40)

5.2.3 ด้านการบริหารบัญชี

จากผลการเปรียบเทียบศักยภาพในด้านการบริหารบัญชีของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1 – 20 กับผู้บริหารในกลุ่มที่มี

ผลิตภัณฑ์ทั่วไป หากพิจารณาในภาพรวมของแต่ละปัจจัยมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และศักยภาพในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 และมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่า (mean different = 0.46)

5.2.4 ด้านการบริหารการตลาด

จากผลการเปรียบเทียบศักยภาพในด้านการบริหารการตลาดของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1 – 20 กับผู้บริหารในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไป หากพิจารณาในภาพรวมของแต่ละปัจจัยมีศักยภาพอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่า (mean different = 0.61)

5.2.5 ด้านการบริหารการผลิต

จากผลการเปรียบเทียบศักยภาพในด้านการบริหารการผลิตของผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1 – 20 กับผู้บริหารในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไป หากพิจารณาในภาพรวมของแต่ละปัจจัยมีศักยภาพอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่า (mean different = 0.45)

ส่วนที่ 6 ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของกิจการ รวมถึง ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีดังนี้

6.1 ปัญหาอุปสรรคด้านการจัดองค์กร/กลุ่ม/การบริหารทรัพยากรมนุษย์

จากการศึกษา ปัญหาอุปสรรคด้านบริหารองค์กร/กลุ่มและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ พบว่า การขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติสูงสุด รองลงมา คือ สมาชิกทำงานกลุ่มเป็นงานรองทำให้มีเวลาว่างไม่ตรงกัน และขาดแคลนแรงงาน การรวมกลุ่มไม่ชัดเจน ค่าตอบแทนต่ำ ความขัดแย้งในการทำงาน

6.2 ปัญหาอุปสรรคด้าน การบริหารการเงิน

จากการศึกษา ปัญหาอุปสรรคด้าน การบริหารการเงิน พบว่า การขาดเงินทุนหมุนเวียนสูงสุด รองลงมา คือ ขาดงบประมาณสนับสนุน และการจัดทำระบบติดตามหนี้

6.3 ปัญหาอุปสรรคด้าน การบริหารบัญชี

จากการศึกษา พบว่า การขาดความรู้ด้านบัญชีทั่วไป เป็นปัญหาอุปสรรคด้าน การบริหารบัญชีสูงสุด รองลงมา คือ ขาดความรู้ด้านการทำบัญชี งบดุล กำไรสุทธิ

6.4 ปัญหาอุปสรรคด้าน การบริหารการตลาด

จากการศึกษา พบว่า ปัญหาอุปสรรคด้าน การบริหารการตลาด คือ การหาช่องทางจัดจำหน่ายสูงสุด รองลงมา คือ ด้านบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม การขาดองค์ความรู้และประสบการณ์และด้านการตลาด ความหลากหลายของสินค้า พ่อค้าคนกลาง ด้านราคาสินค้า

6.5 ปัญหาอุปสรรคด้าน การบริหารการผลิต

จากการศึกษา ปัญหาอุปสรรคด้าน การบริหารการผลิต พบว่า ขาดวัตถุดิบในการผลิตสูงสุด รองลงมา คือ ขาดอุปกรณ์การผลิต ขาดโรงเรือนและสถานที่ผลิต ต้นทุนการผลิตสูง สินค้าไม่มี อย. การทำบรรจุภัณฑ์ที่สามารถเก็บรักษาสินค้าได้นาน กำลังผลิตไม่ทันความต้องการ

6.6 ด้านที่ต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ

จากการศึกษา ด้านที่ต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ พบว่า ด้านอุปกรณ์การผลิต และการฝึกอบรมผู้บริหาร/ผู้นำกลุ่มสูงสุด รองลงมา คือ การสนับสนุนเงินทุน การมีส่วนร่วมของการปกครองส่วนท้องถิ่น การประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐกับกลุ่ม ด้านวัตถุดิบ การสร้างค่านิยมในสินค้า การส่งออก การจัดทำหีบห่อให้สวยงาม/ลดการเลี่ยนแบบของสินค้า การติดต่อและการแสดงสินค้า

อภิปรายผล

จากการศึกษาผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา ปรากฏว่า เป็นไปตามสมมติฐานซึ่งมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลางโดยภาพรวมมีศักยภาพในด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง ศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับ

ปานกลาง ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้ คือ ด้านการบริหารการผลิตมีศักยภาพสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารการตลาด ด้านการบริหารองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และด้านที่มีศักยภาพต่ำสุด คือ ด้านการบริหารการบัญชี จากการพิจารณาเปรียบเทียบกับ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถอภิปรายผลศักยภาพของผู้บริหารทั้ง 2 ด้าน ดังนี้

1. ศักยภาพในด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหารในโครงการหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีองค์ประกอบของปัจจัย เช่น ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ การรู้จักค้นคว้า ความเป็นผู้นำ ความมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น พบว่า ผู้บริหารมีศักยภาพด้านบุคลิกลักษณะอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นตามแนวคิดของ สมยศ นาวิการ (2524 : 5) เสนาะ ดิยาวี (2543 : 9) สันติธร ภูริภักดี (2542 : 29–30) และวันทนา เมืองจันทร์ (2543 : 10–15) ว่าลักษณะของผู้บริหารกิจการจำเป็นต้องมีทักษะ ทางด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) ทักษะด้านมนุษย์ (human skills) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารกิจการให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุพบว่า ส่วนใหญ่มาจากผู้นำในชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกอบต. หรือผู้ริเริ่มโครงการซึ่งสอดคล้องกับ จีรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ (2536) ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในชุมชน ทำให้สามารถประสานงานหรือได้รับความร่วมมือในการเป็นผู้จัดตั้งองค์กรหรือกลุ่มเพื่อดำเนินกิจการได้ดีกว่าผู้อื่น แต่ก็ยังมีปัจจัยทางด้านศักยภาพอื่นๆ เช่น การพัฒนาผู้ได้บังคับบัญชา การสื่อข้อความ ยังมีศักยภาพในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำอยู่ สาเหตุเนื่องจากระดับการศึกษา ประสบการณ์การฝึกอบรม ยังมีน้อยหรือไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของประชาชนในเขตชนบทไทยที่ส่วนใหญ่ยังมีระดับการศึกษาที่ต่ำ และขาดการฝึกอบรม และ พัฒนาศักยภาพ

2. ศักยภาพในด้านความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ

ด้านความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางนั้น เนื่องจากผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มีอาชีพหลักในการทำเกษตรกรรมจะรวมกลุ่มกันผลิตสินค้าเมื่อมีเวลาว่างหลังจากทำงานหลักทำให้เกิดปัญหาในการขาดแคลนแรงงาน ไม่สามารถกำหนดปริมาณงานผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สอดคล้องกับ สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และคณะ, 2544 : 4) และผู้บริหารกิจการยังขาดประสบการณ์ทางธุรกิจ พร้อมกับประสบกับปัญหาในการขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจกรรมเชิงธุรกิจ ซึ่งเป็นตามแนวคิดของ สมยศ นาวิการ (2524 : 5) และเสนาะ ดิยาวี (2543 : 9) กล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะเพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีทักษะด้านเทคนิค (technical skills) หมายถึง วิธีการ เทคนิค และอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งทักษะดังกล่าวนี้ ได้มาจากประสบการณ์ การศึกษา และการฝึกอบรม ผู้ที่มีทักษะด้านการ

ทำงานจะต้องผ่านการศึกษาย่างเป็นทางการ และได้รับการอบรมมาระดับหนึ่ง ซึ่งทักษะดังกล่าวมีความสำคัญมากต่อผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหารระดับต้น ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุในแต่ละด้านพบว่า

2.1 การบริหารองค์กร/กลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์

จากการศึกษาถึงปัจจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กร/กลุ่มและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวมพบว่า ศักยภาพของผู้บริหารกิจการมีศักยภาพปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดขององค์ประกอบของปัจจัยเช่น ด้านการปรึกษาหารือในสมาชิกในการทำแผนดำเนินงานของกิจการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่ง ล้นทม สุทธิ (2542) และบงกช หงษ์คำมี (2537) ได้ระบุว่า การให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นปัจจัยที่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ การแบ่งงานกันตามหน้าที่และการสร้างขวัญกำลังใจและสิ่งจูงใจ ปรากฏว่ามีศักยภาพในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และความมีมนุษยสัมพันธ์ ก่อนข้างสูง เพราะเป็นคนในพื้นที่ ที่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกเพื่อนบ้าน แต่ในส่วนของการจัดสวัสดิการซึ่งค่อนข้างต่ำมาก สืบเนื่องจากรายได้จากขายสินค้ายังค่อนข้างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบงกช หงษ์คำมี (2537) ได้พบว่า องค์ประกอบด้านเสนอสวัสดิการ และผลประโยชน์หลายชนิดให้กับสมาชิกเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของกลุ่มธุรกิจขนาดย่อมในชุมชน ดังนั้นกิจการจึงต้องตระหนักในส่วนนี้

2.2 การบริหารการเงิน

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารการเงิน โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มีศักยภาพระดับปานกลาง มีเพียงสองปัจจัยเท่านั้นที่มีศักยภาพในระดับสูง คือ การวิเคราะห์สถานะทางการเงินก่อนการดำเนินงาน และการจัดทำระบบการรับจ่าย แต่ก็ยังมีหลายปัจจัยที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ เช่น การแสวงหาแหล่งเงินทุน ซึ่งสอดคล้องกับ สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกรและคณะ (2545 : 1-50) ว่าปัญหาเงินทุนไม่พอ การขาดการวางแผนทางการเงิน และการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินที่มีความสำคัญในการเริ่มต้นในการประกอบกิจการ แต่กิจการส่วนใหญ่อาศัยสัญชาตญาณและข้อมูลไม่เป็นทางการมากกว่าจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีและการเงินตามหลักวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย รัตนา โชติเลอศักดิ์ (2532) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินงานในกิจการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย หรือว่าล้มเหลว

2.3 การบริหารการบัญชี

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้านบัญชีในภาพรวม พบว่า ยังมีศักยภาพระดับปานกลาง และส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องการจัดทำระบบบัญชีภาษีอากร

และการจัดทางบุคคล และปัจจัยอื่นๆ เป็นจำนวนมาก สาเหตุเนื่องจาก ผู้บริหารส่วนใหญ่ ไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนทางการบัญชี และขาดการอบรมเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติทางการบัญชีซึ่งเป็นวิชาการเฉพาะด้าน แต่ผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ก็ยังคงศึกษาในด้าน การวิเคราะห์และควบคุมการใช้เงินทุนหมุนเวียน การติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายเป็นระยะ และมีการทำบัญชีอย่างง่าย สอดคล้องกับงานวิจัย ชูศรี เสรีรักษ์ (2544 : 1- 84)

2.4 การบริหารการตลาด

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้านการตลาดในภาพรวมพบว่า ยังมีศักยภาพระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านการโฆษณาผลิตภัณฑ์ทางสื่อยังคงต่ำอยู่มาก เมื่อวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า กิจการยังขาดเงินทุนที่จะทำการโฆษณาสินค้า ทำให้สินค้ายังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย แต่อย่างไรก็ตามการรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าเดิม การปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และการกำหนดราคาสินค้าจะเป็นที่พอใจกับลูกค้า และจากงานวิจัยของ ล้นทม สุทธิ (2542) พบว่า ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มที่เป็นที่พึงพอใจของลูกค้าเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จอย่างหนึ่งของกลุ่มอาชีพ และเป็นปัจจัยที่มีศักยภาพในการจัดการในระดับสูง แต่ก็สามารถขายได้ในปริมาณที่ไม่มากนักและมีตลาดค่อนข้างจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกรและคณะ (2545 : 1-42) มีปัญหาในการหาตลาดสำหรับจำหน่ายสินค้าได้เพียงพอ

2.5 การบริหารการผลิต

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้านการผลิตในภาพรวมพบว่า มีศักยภาพในระดับสูง แต่ก็มีปัจจัยที่มีปัญหาและต้องได้รับการแก้ไข เช่น ด้านการนำเทคโนโลยีใหม่ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การปรับปรุงออกแบบบรรจุภัณฑ์ ให้มีความทันสมัย การค้นคว้าและการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงประสิทธิภาพของแรงงานในการผลิตซึ่งสอดคล้องกับปรียานุช อภิภูณโยภาส (2530) ถึงแม้ว่าได้รับการพัฒนาอยู่บ้างแต่ก็ยังไม่เพียงพอ ทำให้ยังมีปัญหาด้านคุณภาพ และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ปัญหาการขาดทักษะทางด้านฝีมือ และควรเสริมประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตด้วยการสอนงานจากผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกในขณะที่ปฏิบัติงาน (on the job training) ให้แก่สมาชิกในกลุ่ม

ในส่วนความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของผู้บริหาร พบว่า

เพศ แม้ว่าจะมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ แต่ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีระดับศักยภาพที่ใกล้เคียงกัน โดยเพศชายจะมีลักษณะของผู้บริหารที่สูงกว่าเพศหญิงเล็กน้อย เพราะผู้บริหารกิจการจะมาจากกลุ่มผู้นำเดิม แต่ในส่วนศักยภาพเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติเพศหญิงจะมีศักยภาพที่สูงกว่าเพศชายเล็กน้อย แต่ก็ส่งผลต่อการปฏิบัติไม่ชัดเจนนัก

อายุ และรายได้ ถึงแม้ว่าจะมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับศักยภาพของผู้บริหารกิจการ นั้น พบว่า กลุ่มผู้บริหารที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และมีรายได้ 3,001-5,000 บาทจะมีศักยภาพสูงที่สุด มากกว่าผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว หรือ อย่างเข้าสู่วัยสูงอายุ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้ที่อยู่ในวัยดังกล่าว มีความพร้อมทางสังคมและครอบครัว และมีความกระตือรือร้น ประกอบกับได้สั่งสมประสบการณ์ และความรู้จากการทำงาน รวมถึงผ่านการฝึกอบรมมาแล้วในระดับหนึ่ง และหากเป็นผู้บริหารที่มีอายุมากกว่า 50 ปี จะมีศักยภาพลดลงและไม่เหมาะในการบริหารกิจการ และสำหรับกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท กลุ่มประชากรเหล่านั้นก็จะไม่สนใจในการทำงานกลุ่มในลักษณะนี้

ระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำนั้น พบว่า ผู้บริหารกิจการส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา และกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอนุปริญญาจะมีศักยภาพในการเป็นผู้บริหารสูงสุด เพราะส่วนใหญ่บุคคลเหล่านี้จะมีความรู้ในงานที่ปฏิบัติรู้จักวิเคราะห์สถานการณ์ มองการณ์ไกล และเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานทางธุรกิจได้ดีและมีประสบการณ์ในการฝึกอบรม

ประสบการณ์ในการบริหาร และประสบการณ์ในการฝึกอบรม พบว่า แม้ว่าจะมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำนั้น แต่ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร มากกว่า 4 ปี และมีประสบการณ์ในการฝึกอบรม จะมีศักยภาพที่สูงกว่าผู้บริหารกิจการที่ไม่มีประสบการณ์ในการบริหาร และประสบการณ์ในการฝึกอบรม แต่สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารจะสามารถบริหารจัดการองค์กรและกลุ่มได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ แต่ในส่วนที่เป็นวิชาการ เช่น การบริหารการเงิน บัญชี การตลาด นั้นยังขาดประสบการณ์และองค์ความรู้ในการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจอย่างมาก และประสบการณ์ในการฝึกอบรมที่ได้รับส่วนใหญ่จะเป็นการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับการผลิต

ประเภทของผู้บริหาร พบว่า แม้ว่าจะไม่มีความสัมพันธ์กันนั้น แต่ผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1- 20 จะมีศักยภาพที่สูงกว่าในทุกๆ ด้าน

ซึ่งทุกปัจจัยเป็นไปตามสมมติฐานยกเว้นเพียงประเภทของผู้บริหาร

การศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1- 20 กับผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ทั่วไป โดยเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องทุกด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกลักษณะของผู้บริหาร การบริหารจัดการด้านองค์กร/กลุ่ม/ทรัพยากรมนุษย์ การเงิน การบัญชี การตลาด การผลิต โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารกิจการในกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์ดีเด่นลำดับที่ 1- 20 มีศักยภาพที่สูงกว่าในทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เหตุเพราะว่า เป็นกิจการที่ได้ดำเนินงานเป็นมาระยะเวลานาน ซึ่งได้มีประสบการณ์ทางด้านความรู้ ความชำนาญ ทักษะในการทำงาน เทคนิคในการผลิตทำให้ผลิตได้อย่างดีจนกลายเป็นที่ยอมรับ และมีชื่อเสียงกลายเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ทำให้สอดคล้องตามปรัชญาของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามความประสงค์ของรัฐบาลที่

เน้นให้นำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาทำการผลิต แต่อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาอีกหลายประการที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากทางรัฐบาล ทั้งทางแหล่งเงินทุน และการพัฒนาฝีมือ ตลอดจนช่วยหาช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์

สรุปปัญหาอุปสรรคของกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสงขลา จากการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมพอสรุปได้ 5 ด้านดังนี้ 1. ด้านองค์กร/กลุ่ม/ทรัพยากรมนุษย์ คือ การขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ และขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะในการผลิตสินค้า 2. ด้านการเงิน คือ การขาดเงินทุนหมุนเวียน การจัดหาแหล่งเงินทุนระยะสั้น 3. การบัญชี คือ การขาดความรู้ด้านบัญชีทั่วไป 4. ด้านการตลาด คือ การหาช่องทางจัดจำหน่าย 5. ด้านการผลิต คือ การขาดวัตถุดิบในการผลิตในบางฤดูกาล โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปสินค้าทางด้านเกษตร รวมทั้งการควบคุมมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ และเทคนิคการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งบรรจุภัณฑ์ และการขาดอุปกรณ์การผลิต

ฉะนั้นจากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลควรช่วยเหลือกิจการในด้านอุปกรณ์การผลิต และการฝึกอบรมผู้บริหาร ต้องการให้การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการ การประชาสัมพันธ์ รวมถึงการให้การสนับสนุนและจัดงานในการแสดงสินค้า การจัดทำหีบห่อให้สวยงาม/ลดการเลียนแบบของสินค้า

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา การประเมินศักยภาพของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารองค์กร/กลุ่ม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์

1.1 ควรเสริมความรู้ และแนวคิด ในการจัดการเชิงธุรกิจให้ผู้บริหารกิจการเพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และการก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการอย่างมีศักยภาพนั้น ผู้บริหารควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ ซึ่งเป็นปัจจัยในการประเมินที่มีศักยภาพปานกลาง และศักยภาพต่ำ

1.2 ควรส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพ ที่มีผลิตภัณฑ์เหมือนกัน หรือมีความคล้ายคลึงกัน รวมตัวเป็นกลุ่มเดียวกันในรูปแบบขององค์กรที่มีรูปแบบชัดเจน เช่น บริษัทจำกัด หรือ รูปแบบอุตสาหกรรมภายในอำเภอหรือจังหวัดเดียวกัน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการผลิต และการก่อให้เกิดการจัดการอย่างเป็นระบบ

1.3 ควรส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการบริหารกิจการ

1.4 ควรมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้นำกลุ่ม หรือผู้นำในชุมชนให้มีความรู้เพิ่มเติมในการจัดการธุรกิจในรูปแบบ SMEs

2. ด้านการบริหารการเงิน

2.1 ด้านการกระจายงบประมาณ ควรทั่วถึงทุกกลุ่ม และลดการสนับสนุนในกลุ่มที่มีการซ้ำซ้อนในตัวผลิตภัณฑ์

2.2 ควรจัดหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนอื่นๆ เพื่อช่วยในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกิจการ

2.3 ควรมีการติดตามประเมินผลกลุ่มต่างหลังจากได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงาน

3. ด้านการบริหารบัญชี

3.1 ควรมีการอบรมความรู้ด้านวิชาการในส่วนของการทำงานบัญชีเพื่อสามารถนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในกิจการอย่างเป็นระบบ และถูกต้อง

4. ด้านการบริหารการตลาด

4.1 ควรมีตราสัญลักษณ์หรือสติกเกอร์ที่บ่งบอกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ในโครงการหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน เพื่อลดความสับสนของผู้บริโภค และเป็นการส่งเสริมการขาย

4.2 ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรเพิ่มสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ เมื่อมีการออกร้านแสดงสินค้าของจังหวัด และภาครัฐช่วยส่งเสริมให้มีตลาดรองรับที่แน่นอน

4.3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ควรเพิ่มศูนย์แสดงสินค้าที่ถาวร และศูนย์แสดงศิลปวัฒนธรรม และมีการดูแลจัดการในส่วนของศูนย์แสดงสินค้าอย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการหาช่องทางการจัดจำหน่ายในต่างประเทศเพิ่มเติม

5. ด้านการบริหารการผลิต

5.1 ควรกำหนดมาตรฐานการผลิตให้เป็นมาตรฐานเดียวกันเพราะผู้ผลิตในชุมชนมักผลิตสินค้าตามแบบของแต่ละกลุ่ม และมีการลอกเลียนแบบตัวผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดซ้ำซ้อนมากเกินไป ทำให้ขายสินค้าไม่ได้ราคา และเกิดการขายตัดราคากันเอง

6. ด้านอื่นๆ

6.1 การประเมินผลควรมีการประเมินในทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย และจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และมีการติดตามผลเป็นระยะ รวมทั้งควรค้นหาวิธีการประเมินที่เหมาะสมที่สุดมาใช้ในการประเมิน สามารถประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามนโยบายการสร้างรายได้ ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

6.2 ด้านการสนับสนุนของหน่วยงานรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้นำในท้องถิ่น โดยเฉพาะหน่วยงานที่ให้ความรู้ทางด้านวิชาการ เช่น สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นควรมีการให้การช่วยเหลืออย่างจริงจัง และ การทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการ โดยการเข้าหากลุ่มให้มากขึ้น เพราะกลุ่มอาชีพต่างๆ ยังขาดความรู้ความเข้าใจทั้งทางด้านวิชาการ และ ขั้นตอนการขอความรู้จากทางหน่วยงานต่างๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปช่วยเหลือควรมีความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เพื่อจะได้ถ่ายทอดความรู้ให้ตรงกับความต้องการของกลุ่ม

6.3 ด้านการประสานงาน หน่วยงานต่างๆ ของรัฐควรมีการประสานงานในการให้ความช่วยเหลือ และ สนับสนุน เพราะงานบางอย่างยังมีความซ้ำซ้อน

6.4 ควรมีกิจกรรมอื่นที่เป็นการเสริมรายได้เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษา การประเมินศักยภาพของผู้บริหารกิจการในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ประเมิน ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ของพัฒนาชุมชนกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์
2. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาด้านการจัดการด้านองค์กร/กลุ่ม การตลาด การผลิต การเงิน การบัญชีของกิจการ
3. ศึกษากระบวนการพัฒนากลุ่มอาชีพในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อการก้าวสู่ธุรกิจ SMEs
4. การวิเคราะห์ SWOT ให้กับกิจการแต่ละประเภทในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์